

En doktors dagbok

En av lokalene til Feltpleien for Oslos stoffmisbrukere lå i 2002 like ved en byggeplass. En gravemaskin spiste seg ned i asfalten til det underjordiske rørsystemet, og den brummet og støyet som om den sang stedets siste blues.

I dr. Gøran Sundins dagbok fra 5.11. 2002 står det: «Det er tidlig i november, og det er kaldt. En ubarbert alkoholiker får i seg en siste slurk rødsprit før han går inn. Han vet at han ikke får lov til å ta med seg flasken inn, så han legger den under forhjulet til en parkert bil i håp om å finne den igjen senere. I venterommet står bordet med termosen, brødkivene i plastposene, stolene, sofaen, og lengst inni hjørnet er Erna fra Frelsesarmeen. Hun tar seg av sosiale spørsmål; klær, penger, post ... Pasientene er fargerikt og underlig kledd, som uteliggeren med lag på lag med klær, med plastposer og sovepose i hendene. Jeg ser anemiske, stille heroinister med små pupiller, skravlende alkoholikere med ansikter så røde som babords lanterner, og der øyene nesten spretter ut. Jeg går igjennom en duft av svette og rødsprit på vei til mitt arbeid!

Det er to dører. En som går inn til behandlingsrommet, som man må gå igjennom for å komme til toalettene, og en til et lite kontor som også har dør inn til behandlingsrommet. Behandlingsrommet er utrustet med undersøkelsesbenk, et skjerm Brett, bandasjemateriell, samt en dusj. «Legekontoret» består av doktorvæsken min, plassert på et salongbord, papir og penn. Hvit frakk bruker jeg ikke. Mange pasienter har lege-skrekk, og uten frakken får jeg bedre kontakt med dem. Jeg møter pasientene på

deres premisser, i deres bakgård, og jeg behandler de med samme respekt som om de var min egen familie.

På undersøkelsesbenken ligger første pasient som jeg sendte til sykehus for fem dager siden med en dyp venetrombose i leggen. Etter fire timers venting på røntgenundersøkelse gikk han, ettersom han ikke fikk noe hjelp. Slik er den typiske rastløsheten hos stoffmisbrukere: alt må skje med en gang, de klarer ikke å vente. Nå var han blitt mye dårligere. Høyre lår hadde 15 cm større omkrets enn venstre, og CRP var høy! Han trenger innleggelse i sykehus, men nekter å dra opp dit han henvendte seg sist. Fritt sykehusvalg gjelder ikke for Oslos stoffmisbrukere som ingen vil ha. Jeg ringer Legeforeningen som henviser til Sosial- og helsedirektoratet. Jeg kommer ikke fram fordi telefonsentralen er ute av drift.

Midt på gulvet sitter en gammel og forvirret alkoholdunstende, kvinnelig diabetiker i en stol. Hun har falt ute og får plastret knærne. Hun sendes ut i venteværelset av sykepleier Ragnhild som har tålmodighet og gjør et glimrende arbeid. Hver gang jeg åpner døren til venteværelset de neste to timene kommer den samme kvinnen mot meg og vil ha plastret knærne. Jeg setter meg ved salongbordet og skriver en henvisning for mannen med venetrombosen til et annet sykehus. Jeg må trylle litt med de lokale bestemmelsene for hvor jeg kan sende pasienter uten fast bopel ... pasientens fødselsdato osv. I det jeg hever blikket står en ny pasient og spør etter laboratoriesvaret. Hun kom direkte fra toalettet, hvor hun har avgitt urinprøve for måling av metadonkonsentrasjonen. «Jeg har ikke fått svaret enda,» sier jeg, og skriver videre på henvisningen. Plutselig avbrytes jeg igjen av en hostende kvinne som har satt seg ned i stolen foran meg.

Demonstrativt fremkaller hun et hosteanfall som kan få enhver til å blekne. Idet anfallet gir seg, ber kvinnen om mer antibiotika. Hun kom også inn bakveien, gjennom toalettet. «Jeg kan bare gjøre en ting av gangen,» sier jeg, og ringer vakthavende lege om innleggelsen. Han ønsker at pasienten innlegges etter å ha vært til røntgenundersøkelse, og ber om at pasienten tar med seg henvisningen dit. Kvinnen med hosten følger meg med blikket og maser. Jeg ber sykepleier Evy gi henne tablettene, slik at jeg får ro. Plutselig banker det voldsomt på døren min. Jeg åpner for å se om noe er galt der ute på venteværelset. Inn gjennom døren kommer en lykkelig mann med et glis om munnen: «Gøran, se hva jeg har fått!» roper han tre ganger, glad som et barn på selveste julaften. Nå ser jeg det. «Nye tenner! Så flott!» Jeg eskorterer ham vennlig ut på venteværelset og lukker døren.

Mobiltelefonen min ringer fra andre feltpleiestasjoner. Jeg gir sykepleierne der råd. Nye pasienter kommer med sine abscesser som må åpnes. De vil ikke på sykehus. Snart har fire timer gått. Man rykkes med i kaoset for å behandle rusmisbrukerne før de forsvinner. Først etterpå kan man tenke igjennom hva man har gjort og skrive noen journalnotater på husken. Pasientene er takknemlige for hjelpen de får, og de viser det ofte med en god klem. Det varmer hjertet til en gammel doktor. Jeg drar hjem og underveis ler jeg når jeg tenker på minnet om mannen som hadde fått nye tenner.»

Gøran Sundin
Akuttinstitusjonen Storgata
Aker universitetssykehus
Storgata 36C
0182 Oslo

Manuskriptet ble godkjent 18.1. 2006.

«I want to know how God created this world. I am not interested in this or that phenomenon, in the spectrum of this or that element. I want to know His thoughts; the rest are details.»

Albert Einstein (1879 – 1955)